

Overweging 31 december 2023 'Belofte' Lucas 2, 22-40

Elke baby roept vertedering op; zo ongerept, puur, hemels-transparant, lief. Tranen vloeien, familie is blij, vrienden komen op bezoek, sturen felicitaties, brengen kadootjes. U herkent, herinnert zich wellicht de feestelijke stemming bij geboortes, misschien van uw eigen kinderen. Een pasgeboren kind is als een geschenk uit de hemel. Een baby brengt een lach op ons gezicht, brengt blijdschap, als belofte voor nieuw leven, een nieuwe toekomst. Hoe mooi ook als na zes weken een baby een eerste eigen lachje op zijn gezichtje tovert. Mooi is om te zien hoe een klein kind opgroeit, zich ontwikkelt, tot bloei komt. Zijn/haar bestemming vindt.

Met elk kind verandert er iets in de loop van de wereld. Maar soms krijgt een geboorte een extra gewicht. Bijvoorbeeld omdat er lang is uitgezien naar het kind. Zoals Abraham tot op hoge leeftijd uitziet naar de beloofde zoon die zijn erfgenaam zal zijn, aartsvader van een volk, ontelbaar groot als de sterren aan de hemel. Abraham moet heel lang wachten. Abraham's eveneens bejaarde vrouw Sara gelooft er helemaal niet meer in. Ze lacht spottend achter het tentdoek als zij drie vreemdelingen-voorbijgangsters aan Abraham hoort zeggen dat zij binnen een jaar een zoon zal baren. Onmogelijk toch? Maar het wonder gebeurt.

Isaac wordt geboren. De Hebreeuwse naam *Isaac* is verwant met het werkwoord *lachen*. Isaac betekent: hij die lacht. En óók: hij die doet lachen. Isaac brengt een lach op het gezichten van Abraham en Sara. Vreugde. Met de geboorte van Isaac ontstaat een nieuw blij perspectief: de geschiedenis van het volk Israël die begint met Abraham, zet zich voort. Hoe herkenbaar.

Evenals Abraham leeft Simeon in de verwachting van een nieuwe toekomst. Als Lucas zijn evangelie schrijft is de tempel in Jeruzalem, dé plaats van de Gds aanwezigheid, hét centrum van het Jodendom, verwoest, het jaar 70. Die verwoesting is dé grote catastrofe in de Joodse geschiedenis.... Maar midden in die catastrofe begint een nieuw verhaal van verlossing. Aan Simeon heeft een innerlijke stem gezegd dat hij nog in zijn leven de Messias zal zien, die Israël zal verlossen. Dat moet een heel diepe Gdservaring voor Simeon zijn geweest. Want de politieke situatie in zijn tijd is allerminst hoopgevend. De Joden leven in grote benauwdheid, hebben te maken met veel geweld, van de Romeinse onderdrukkers. Maar Simeon gelooft tegen de klippen op, ondanks alle crises die op het tegendeel wijzen. Hij leeft in de intense overtuiging dat verlossing en bevrijding nabij zijn. Kunnen we zijn verlangen naar de Messias, zijn hoop herkennen? Verlangen naar een nieuw leven, een leefbare wereld.... Hebben ook wij niet te maken met grote crises die ons leven en onze planeet bedreigen: de oorlogen, de klimaatverandering, polarisatie?

De naam Simeon betekent: verhooring. Simeon's Messias geen machtig leider, geen politicus die veranderingen belooft, die een massa achter zich verzamelt; geen messias die geweld inzet tegen de vijand. Nee, voor Simeon is de Messias een kind, de belofte van een kind. Hij herkent de Messias in het kind dat wordt opgedragen, toegewijd aan Gd. In de tempel van Jeruzalem, dé plek van Gds Aanwezigheid. Drie generaties ontmoeten elkaar daar: de pasgeboren Jezus, zijn ouders Maria en Jozef, en de ouderen-generatie, in de personen van Simeon en Hanna.

Simeon wordt diep geraakt door het kind: hij ziet: Gd is in dit kind. Zie het plaatje op het liturgieboekje: de serieuze verwonderde blik van Simeon, het antwoord in de blik van Jezus: "Ik ben het"; Zie hoe hun blikken elkaar ontmoeten.. Zie de voorzichtige aanraking in de handen van Simeon.

Hij zingt de profetie uit van Jesaja: "Mijn ogen hebben uw heil gezien.... hebben een licht

aanschouwd dat een openbaring zal zijn voor alle volken en een glorie voor Israël.”

Daar komt ook Hanna, een profetes die dag en nacht heeft gebeden en gevast in de tempel. Zij is een volhouder; haar volhouden wordt beloond. Ook de naam Hanna is veelbetekenend; betekent: genade. Hanna ontvangt de genade van de Gdsaanschouwing.

Zij ziet Gd in het kind en wordt vervuld van vreugde.

Simeon en Hanna realiseren dat met dit kind een nieuw tijdperk begint, voor de wereld en voor henzelf. Ondanks alles in de wereld dat op het tegendeel wijst.

Ongelooflijk, wonderlijk.

Simeon en Hanna krijgen een nieuw levensperspectief. Zij worden nieuwe mensen, opnieuw geboren.

Met hen verlang ik, hoop ik op een omkeer, voor anderen, voor mezelf.

Zoals Meester Eckart, dominicaan-theoloog-mysticus later zei: in ieder mens kan Christus geboren worden.

Word als een kind. Laat het kind in je tot groei komen, voed het, laat het zich ontplooien.

Koester het kind in je als een innerlijke kracht: puur, zuiver, onbevangen, eenvoudig, zacht, transparant.

De Nederlandse karmeliet Titus Brandsma zei:

“We zijn niet op aarde om grote dingen te doen, maar kleine dingen op grootse wijze te doen.”

Levinas noemde dat kleine goedheid. Praktiseer kleine goedheid.

Kleine goedheid zit in kleine dingen. Spreek een vriendelijk woord, groet mensen op straat, glimlach (ook naar onbekenden), bied zomaar eens een kop koffie aan. Leef met elkaar alsof je deel uitmaakt van één grote familie. Zo word je nieuw mens. Zo wordt de wereld een huis waarin het goed wonen is, waar Gd aanwezig is.